

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

HÉCTOR MALOT.

—
Novelista de cap d' ala,
d' aquestos que volan alt,
que ha alcanSAT ab los seus llibres
un renom universal.

CRÓNICA.

LA MORT DEL SR. RIUS Y TAULET.

Confesso que la soptada noticia de la mort del primer marqués de Olérdola, qu' entre moltes personas que solen viure distretas va esclatar com una bomba, á mi no 'm va sorprendre. Ignoro si als seus amichs més íntims los hi passá lo mateix, encare que presumo que serian alguns los qu' esperarian confiats que 'ls ayres purs del Panadés y la tranquilítat casulana de una masia, serian prou pera refer, com altrás vegadas, aquella naturalesa minada y consumida per una malaltia extranya.

Y tenian motiu pera mostrarse confiats. Pocas horas avants de que 'l telégrafo ab son lacónich llenguatge anunciés la seva mort repentina, s' havia rebut á casa seva una carta escrita de son puny y lletra, participant son pròxim retorn á Barcelona, en vista de lo molt aliviát que 's trobava feya ja alguns dias. Entre la carta y 'l telégrama mediá un espay de temps molt curt, com si la sort se complasqués en formular una màxima en los següents termes: «La vida s' arrastra peresosament pèl correu; mes la mort vè soptada com un disparo eléctrich »

Y la mort de D. Francisco de Paula Rius y Tulet era prevista.

No hi ha naturalesa humana, per robusta que siga, capás de resistir las fortas impresions que li proporcioná la vida pública tal com ell la volgué pendre. Una serie no interrompuda de satisfaccions inmensas y de terribles amarguras; un seguit continuat de triunfos y de caygudas; un oleatge sempre agitát en que tant prompte 's troba la blanura de l' aygua que amoixa 'l cos del náufrech, com las duras arestas de las rocas contra las quals l' estrella, han de destruhir, han de desballestar necessariament una màquina tan endeble com es sempre la del cos humá.

Lo Sr. Rius y Tulet experimentá totas aqueixas impresions. Amich de la pompa, del aparato, de las galas, de tot lo que brillava y relluhia, hagué de saborejar goigs inmensos de aquells que trasbalsan l' esperit, mentres desempenyant lo càrrech de primer magistrat municipal de Barcelona, pogué fer ostentació de la grandesa de que rodejá sempre la seva representació. Ab la vara d' arcalde, qu' en las sevas mans se convertia en una especie de ceptre, se procurá honors y distincions que sols alcansan las personas nascudas al abrich del soli. La Casa de la Ciutat, per ell hermosesjada, era son palau: lo cos de municipals, son cos de alabarders, que formava pressurós en lo vestibul y presentava las armas sempre que 'l carruatje del arcalde entrava ó sortia de la casa. Tenia D. Francisco sa cohort de aduladors, atents á las gangas que 'ls proporcionava son ofici, y per altra part alternava ell ab los personatjes més encopetats d' Europa.

L' Exposició universal, realisació espléndida dels seus somnis de grandesa, li proporcioná la ditxa de alsarse com la primera figura del certamen, de menjar á la taula dels reys, de ballar ab las infantas, de veure son pit crusat per totas las bandes y condecoracions més estimadas... ¿Qué més podria desitjar?

Y no obstant, al costat de tantas satisfaccions ¡quántas amarguras!

Combatut ab encarnisament, algunas vegadas ab justicia, per forsa havia de sentir en sa con-

ciencia l' eco de la veu de la vritat que l' acusava de que Barcelona no tenia forsas pera sostenir aquell rumbo...

Y no era aixó sols lo que devia amargarlo. La companyia que bullia á son entorn, aquells regidors d' ofici que li facilitavan tots los medis pera lluhir y brillar, reservantse ells ocupacions menos aparatosas, pero més sustanciosas y positivas, constituhan una cort famolenca que no era pera ser envejada per cap arcalde. ¡Quántas vegadas devian contraures sos llabis al tastar, després de la dolsor de la vanitat satisfeta, l' amargura de aquella realitat tant repugnant!

No perque 's cubreixin las llagas cancerosas ab venas d' or, deixan d' existir las llagas.

* * *

Lo Sr. Rius y Tulet creya de bona fé que treballava per l' engrandiment de Barcelona: creya més: creya que no hi havia, ni podia haverhi altre arcalde qu' ell.

Y no obstant hagué de deixar la vara, en virtut de una lley d' excepció feta, votada ó consentida per sos mateixos amichs polítichs, per aquells á qui ho havia sacrificat tot, arrastrat per la més cega de las obediencias.

No tenia en Sagasta un servidor més fidel, ni un amich més incondicional.

Per aixó sigué gran l' amargura que sufrí en son darrer viatge á Madrit, quan al tantejar la manera de lliurarse dels efectes de la lley Mellado, ell, l' arcalde de Barcelona, lo modelo dels arcaldes, l' home insustituhible en son càrrech, s' hagué de convéncer de lo inevitable de la seva cayguda, vejentse tractat com tota la faramalla dels regidors d' ofici, que havian donat lloch á aquella lley d' excepció.

Quan per tot consol li digueren ab cara riatltera:—«Desenganyis, D. Francisco: los homes en l' exercici del poder se gastan: es necessari descansar un quant temps y referse pera tornar á la lluyta», quan aixó senti, degué semblarli que ab l' excusa de una amistosa caricia, un punyal li destrossava las entranyas.

Las mans poderosas que fins á las horas l' havian sostingut, l' abandonavan tot d' un plegat llensantlo al abim que á sos peus s' obria.

Torná de Madrit malalt. Las benéficas ayguas de la Garriga l' aliviaren un xich; pero no pogueren curar una afecció moral que no tenia cura.

Per aixó cal dir avuy que no es un aneurisme ni una angina de pit la dolencia que ha acabat ab ell, sino una lley del Estat: lo Sr. Rius y Tulet ha mort, victima de la lley Mellado. Ha mort de asfixia moral, de anyoransa de las grandesas. Ha fet la mort del peix, quan lo trauchen de l' aygua.

Serveixi sa vida agitada y son trágich fi, d' ensenyansa als homes que en aquest mon de miserias, pugan sentirse tentats per los desmesurats afanys de las vanitats y las grandesas.

* * *

Nosaltres, que quan tenia poder é influencia y numerosos amichs y periódichs devots que 'l defensavan, l' haviam combatut ab lo front alt y obehint á un deber de conciencia, avuy no tindriam valor per ferho davant de la magestat de la mort y del desconsol inmens de una familia desolada. Fins en l' apogeo de la Exposició, quan l' opinió versátil semblava estar al costat d' ell, lo combaterem: ferho avuy seria una crueltat.

ANIMALIAS SANITARIAS.

(LAS LLEYS EN AQUEST PAÍS—SE CUMPLEIXEN SEMPRE AIXÍS.)

PER MAR.

Ab salut per regalar,
bons colors y panxa plena,
no tenen altre remey
que sufrir la quarentena.

PER TERRA.

Tant si fujen del microbi,
com si 'l portan á la má,
com si ja son calaveras,
¡tothom, tothom pot entrá!...

Existeixen respectes socials als quals no hem de faltar ara ni may.

Es mes: nostre cor s' inclina á la compassió, y aquesta es en nosaltres invencible, al considerar al desventurat pare de familia, que pochs moments ans de morir, quan encara no veyia 'l cop fatal que 'l amenassava, tenia á un de sos fillets sobre 'ls genolls y 's recreava acariciantlo. Es precis no tenir cor pera no conmourés

Ademés, l' hora oportuna de fer justícia als homes públichs no es aquella precisa en que deixan de existir. Lo cadáver es calent encare, com ho son també las passións humanas, tan las favorables com las adversas. Deixém que 'l temps que acaba ab los homes, finesca aixís mateix ab las passións.

Se diu que 'ls egipcis ho feyan; pero nosaltres no som egipcis... Las civilisacións se transforman y al transformarse 's perfeccionan. Si no 's perfeccionessen, lo progrés seria una mentida.

¡Pau als morts!

Y sobre tot, condol pèls seus allegats que 'ls ploran.

Quan lo dilluns veyam desfilat lo corteig fúnebre pèls carrers de Barcelona, nosaltres que no

'ns deixém seduhir may per l' aparato de certas ostentacións, mentres nos descubriam ab respecte davant de la caixa mortuoria cuberta de coronas que 's desfarán prompte, sentiam flotar per l' ambient, entre 'l recort de un adversari difunt, aqueix pensament generós:

—Pot haver comés grans errors lo qui siguié arcalde de aquesta ciutat, y poden haver costat aqueixos errors grans caudals á Barcelona; aixís y tot, á ell personalment li han costat també una cosa que val més que tots los diners: li han costat la vida.

¡Descansi en pau!

P. DEL O.

LA CLARETA.

SONET.

Los tretze anyets ha fet; ja no vol ninas
ni de fira tampoch gayres cosetas;
los llassets, las novelas y floretas
no més tè la Claretta per joguinas.

Escolta ab atenció á certas vehinas
quan parlan del amor bastant discretas,

y devant del mirall passa estonetes
tot fentse algun risset com las fadrinas.

Ja s' empolva ab los polvos de sa mare,
vol portar polissón y cotilla alta,
y de nuvis ja 'n tè un parell per are.

Lo dirli mocallosa li fa pena,
puig diu que per ser dona res li falta.
¡Ay carat! ¿Si tindrà rahó la nena?

A. ROSSELL.

DONAS.

La cosa va complicantse per moments.

Ensiburnadas no sé per qui, las senyoras s' han posat de tal modo inaguantables, que aviat los homes no tindrem altre remey que armar una crusada en defensa dels nostres drets.

Las xispas de la insubordinació del *bello sexo* brillan ja per tot arreu. No hi ha comarca ni país que no senti 'ls efectes de aquesta sorda conspiració que las donas han tramat contra 'ls homes.

Van comensar á París... ¡Ja tenia rahó en Bismarck al dir que París es l' esca universal del pecat!...

Las senyoras de la capital de Fransa van ser las primeras que van llensar lo crit de:—¡Fora faldillas!

De moment, molts homes vam celebrar la ocurrencia, seduhts per la perspectiva que aquest crit 'ns prometia.

—Tenen rahó las senyoras—deyan alguns:—¡fora faldillas! La qüestió es anar á la fresca.—

¡Ay! ¡quán lluny estavan d' imaginar l' alcans, la malicia d' aquell crit subversiu!...

Es veritat que las senyoras se volian treure las faldillas; pero era ab la perversa intenció de posarse las calsas.

—¡Si!—van exclamar las directoras del moviment:—las faldas 'ns fan nosa; lo nostre trajo es anti-estètic y un obstacle pèls nostres propòsits. ¡Prou faldillas, prou volants, prou embrassos á las camas! Volém dur calsas... necessitem portar pantalons pera arribar á la realisació del nostre ideal...—

¿Quin era aquest ideal?

Ellas prou lo dissimulavan; pero no va faltar qui va descobrirlo. Lo seu plan era capgirar la societat, perturbar la marxa del men y colocar á sobre lo que fins ara ha anat á sota. En una paraula: ferse mestressas de tot, empunyar las riendas del govern y poguer dir als homes:

—¡Oixque!...

Afortunadament, los ministros de la república francesa, á més de vigilar en Boulanger, vetllan també per la tranquilidat del mon en general, y 's van adonar de la maniobra.

La petició de las senyoras va ser retxassada enèrgicament y 'l conato de insurrecció va quedar sofocat.

—Si las senyoras—va dir lo govern francès á las peticionarias,—si las senyoras volen posarse las calsas dintre de casa, en lo seno de la familia, que s' entenguin ab los marits respectius. En quan á posárselas públicament, lo govern no pot autorisar semblant barbaritat.

—¡Gracias!—van exclamar ellas:—¡per aquest viatge no necessitavam alforjas ni permis! Aixó de posarnos las calsas dintre del matrimoni, ja fa temps que sabem ferho. Lo que nosaltres volém es que aquest dret que 'ns hem prèss quedat sancionat per la ley.—

Las sèvas prédicas van resultar inútils. Lo govern francès endevinava la trascendencia d' aquesta sollicitud estrambótica, y va mantenirse enèrgic en la sèva negativa.

—¡Bueno!—van dirse las senyoras:—no hi ha cap gran empresa que á la primera tentativa tingui bon éxit. Probarém per un altre cantó...—

La gota d' aygua taladra la pedra. La constancia de la dona es capás de foradar una montanya de ferro.

Continuant sigilosament la sèva campanya demoledora, van enviar emissaris per tot arreu y aviat lo *baccilus* de la autonomia femenina s' havia propagat d' un modo espantós.

En totas las nacions se 'n donavan *cassos*.

Als Estats Units una senyora 's presentava candidata en unas eleccions municipals.

A Londres las donas enviavan al Parlament un memorial sollicitant lo dret de votar.

A Rusia las universitats y 'ls instituts s' omplian de donas.

A Espanya la *Fragosa* y altras *barbianas* baixavan al *redondel* á posar banderillas y á matar toros...

Lo rum rum era formidable. La invasió femenil en los nostres drets se presentava poderosa, casi irresistible.

Sorpresos davant d' aquest espectacle inesperat, los homes se miravan los uns als altres, com si 'ls hagués caygut un llamp á dos travessos de dit del nas.

—¿Qué significa aixó?

—¿Qu' es aquest desquiciament?

—¿Que s' acaba 'l mon, per ventura?

—¿Qué vol dir aquesta saragata?...

—Aquesta saragata,—van respondre las donas,—vol dir que la vostra dominació s' ha acabat, qu' hem sacudit lo *yugo* de la esclavitut y que no sols 'ns declarém independentas, sino que aspirém á posarvos un ronsal á cada hú, fentvos anar per allí ahont nos dongui la gana...—

Al sentir semblants desatinos, lo sexo fort va posarse á riure.

¡Pobras donas! Havian invadit los dominis de la ciencia, de las arts, de la tauromaquia... pero olvidavan una cosa: olvidavan que l' home es árbitre en lo terreno del amor. Ab aquesta arma poderosa podriam reduhirlas fácilmente á la obediencia.

Nosaltres 'ns ho creyam aixis, y ab aquesta pia creencia dormiam tranquils, deixant que las donas fessin en l' ayre castells que havian de caure á la primera bufada...

¡Error lamentable! ¡vana presunció!

Aquesta vegada, com totas, las senyoras 'ns han segat l' herba sota 'ls peus. La nostra combinació sobre l' amor, ha quedat totalment desbaratada.

Las mestressas, las directoras del amor, desde avuy son las donas.

No hi ha que donarhi voltas. A Inglaterra s' ha aixecat la bandera de la rebelió.

Desde ara endavant, qui farà l' amor serán las senyoras. Ellas 'ns seguirán pèls carrers, ellas 'ns tirarán requiebros, ellas 'ns demanarán la má, ellas se 'ns declararán de jonolls ó en la posició que 'ls sembli més cómoda, ellas 'ns robarán de casa dels nostres pares...

L' home queda reduhit á la categoria de ser passiu y resignat. Hem d' esperar que una dona 's fixi en nosaltres y 'ns digui quatre parauletas y 'ns demani 'l sí.

En totas las poblacions británicas ja no 's fa d'

altra manera. A Fransa la moda cundeix ab una velocitat vertiginosa. A Italia ja n' hi ha hagut set ó vuyt exemples...

A Espanya la costúm no hi ha arribat encara; pero ja hi vindrà, ¡vaya si hi vindrà!...

¿Qué farém nosaltres llavors? ¿Sucumbirém? ¿Acceptarém semblant humillació?... ¡No!

Llavors haurá arribat lo moment de organisar la defensa; una defensa vigorosa, enérgica, indomable...

Perque si 'ns acoquiném y 'ns deixém posar fins á aquest extrém lo peu al coll, lo nostre porvenir se 'ns presenta molt negre.

Las donas s' apoderarán de tot y 'ls homes 'ns veurém obligats á fer lo dinar y passar las bugadas.

Y hasta ¡qui sab! ¡qui sab si ellas sabrán *inqueniarse* de tal modo, que fins 'ns farán fer cosas que de temps immemorial están exclusivament reservadas per la naturalesa al *bello sexo!*...

¡Son tan endiastradas quan s' hi posan!

A. MARCH.

¡¡POBRE COLERA!!

Ja ni pòr fá: acostumats á sentir parlar tant d' ell, lo tenim per un *mal* vell que té 'ls *brios* acabats.

Ara sembla que ni gosa matar gent á discreció. ¡Tants que 'n morian, Senyó, més de pòr... que d' altra cosa!

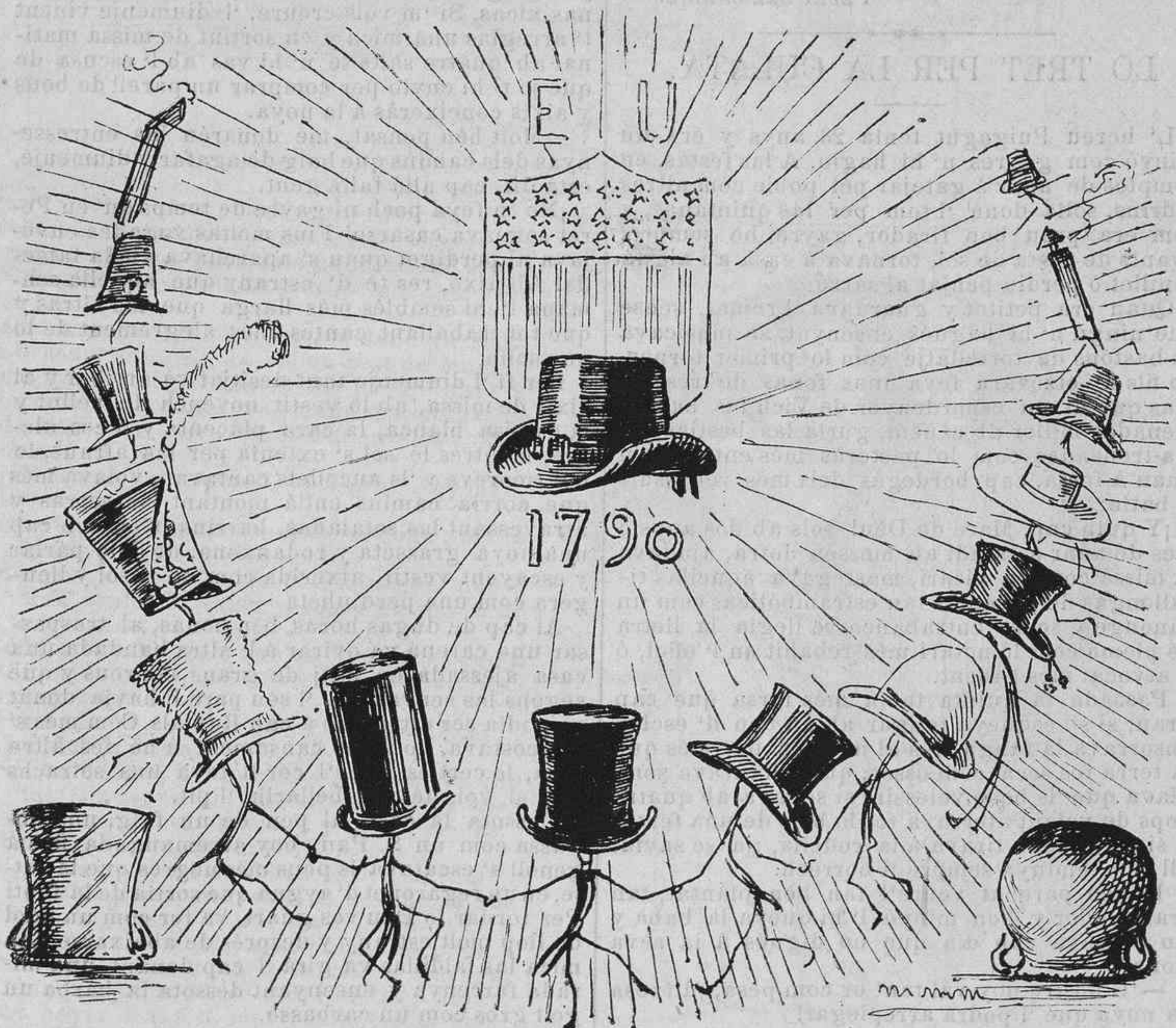
Ab tanta y tanta noticia colérica, mals estém; pró, la *cólera* agafém; es dir; agafém malicia.

¡Si es un' orga de rahóns la pública salut are! Jo no entench l' empenyo encare d' anar sumant *invasions*.

Dos, tres *cassos*... Total; ré... y volguer fer viure ab ansia: ¡es darli massa importancia á n' aquest *cólera*... *ché!*

No comprench per qué aqueix punt

CENTENARI DEL BARRET DE COPA.

Ja que 'ls nostres barretayres callan tots y fan lo mort, LA ESQUELLA DE LA TORRATXA li dedica aquest recort.

en volguer que siga fort
un cólera qu' es un *mort*
incapás de fé un *difunt*.

No sé per qué aquesta dèria
en ponderar tant un mal
que, si vol fer presa, 's val
(¡sol no pot!) de la miseria.

Es lo cert; si no tingués
la miseria per campanya,
lo cólera, sol, á Espanya
no crech que víctimas fes.

Mes, aixís y tot, li dóna
la mort petit contingent...

¡Com que per matar la gent,
miseria sola es prou bona!

Ell ho coneix, y aixó es causa
de que 'l tinguém abatut
y no *medri*; prò, es tossut
y marxará ab tota pausa
si no 's queda, al veni 'l fret,
colgat dintre un arrossal
esperant si pot fer mal

l' any que vé, millor que aquest.

¡Bueno!... Si es del seu agrado,
tant l' any que vé com 'ls altres,
¡vinga 'l cólera!... (á nosaltres
sí que 'ns tè sense cuidado).

PEPET DEL CARRIL.

LO TRET PER LA CULATA.

L' hereu Puigagut tenia 23 anys y era un
minyó com gayres n' hi hagin. A las festas, en
comptes de anar á gatejar pèl poble com altres
fadrins, solia doná 'l tom per las quintanas, y
com era prou bon tirador, gayre bè sempre,
avants de posta de sol, tornava á casa ab algún
conillot ó perdiu penjat al sarró.

Quan era petitot y guardava 'l remat, sense
que ningú n' hi hagués ensenyat, se musicava
'ls bastóns de tortellatje com lo primer torner,
ab fils d' etzevara feya unas fonas de tres ba-
dias que ni un espardenyer de Vich las hauria
trenadas millor ab cánem, guria las bestias ca-
ma-trencadas com lo pastorás més entés, y en
quan á forsa, cap bordegás dels més rebassuts
lo batia.

¡Y quin cap, Mare de Dèu! sols ab dos anys ó
tres de anar á estudi ab mossén Jofra, ajudava
la missa com un vicari, mastegava aquellas ti-
rallongas de paraulas tan estrambóticas com un
canonge y sense entrabancarse llegia la lletra
de ploma com lo notari més rebahit en l' ofici, ó
l' atvocat més sabent.

Passada la quinta tenia més forsa que cap
brau, si s' esqueya fangar ab un cop d' esclop
ensorrava la fanga fins al mánech per més que
la terra fos seca com ossos; quan llaurava sem-
blava que 'ls bous volessin; si segava, ab quatre
cops de volant aterrava tot lo blat de una feixa,
y si per Nadal tirava á la rodella, ¡ja se savia!
ell se n' enduya sempre 'l borrech.

Lo seu pare al veure 'l tan bèn plantat, tan
traballador y bon minyó l' hi queya la baba y
no passava cap dia que no digués á la sèva
dona:

—'L nostre noy val tant or com pesa, ¡dixosa
la noya que 'l podrá arreplegar!

En Jordi y 'l Peret, ó sigan pare y fill, un da-
rrera l' altre tot xano xano y sense dirse res, un
diumenje anavan camí amunt cap á missa ma-

jor. Tantost eran á mitj camí quan 'n Jordi, tra-
yentse 'l mocador de butxaca y extenentlo da-
munt de una roca per no embrutarse las calsas,
deya al seu fill tot asseyentse:

—¿May dirias ara tot pujant qué rumiava?

—No ho sé, potser pensavau que la senmana
entrant haurém de comensá á segar l' ordi del
restoble.

—No, res de aixó, ara com ara un' altre cosa
'm tè cap-ficat. Pensava que tant jo com la tèva
mare ja gayre bè no som bons sino per fer nosa
y que haurias de fer un pensamentot, t' haurias
de casar.

—¡Oh! aixó ray, ¡prou que ho sé que 'm con-
vindria! Empró la veritat no conech cap noya
de aqueixos voltants que m' agradi gens; ¡bus-
queume'n una de bèn escarbutida vos que co-
neixeu tanta gent; la que siga del vostre agrado
tambè será del meu gust!

—Bueno, vaja, ja m' agrada aixó, y si es ai-
xís ja 'n sé una que faria per tú. Mira, á can
Ruvials de Montseny hi ha una noya, que segóns
va dirme 'l seu pare l' altre dia, si fa ó no fa
dèu tenir per aquí de 20 anys, y ab algún entre-
toch vaig coneixe que te la donaria per muller,
guapo guapo. La noya no la coneixo, pero tan
lo seu pare com la sèva mare, son molt trempats
y bona gent y de doblas de quatre 'n tenen bo-
nas xicas. Si 'm vols creure, 'l diumenje vinent
t' arreglas una mica y en sortint de missa mati-
nal ab quatre salts te n' hi vas ab l' excusa de
que jo t' hi envio per comprar un parell de bous
y aixís coneixerás á la noya.

—Molt bèn pensat, me donaréu las entresse-
nyas dels camins que haig de agafar y diumenje,
está dit, cap allá falta gent.

¡No 'n feya poch ni gayre de temps qu' en Pe-
ret somiava casarse! Fins moltas vegadas enve-
java al perdigot quan s' aparellava ab la fame-
lla! Ab aixó, res tè d' estrany que aquella sen-
mana l' hi semblés més llarga que las otras y
que tot treballant cantés més alegrement de lo
que solia.

Per fi 'l diumenje tant desitjat va arribar y al
eixir de missa, ab lo vestit novench de vellut y
la camisa blanca, la cara placenta y 'l cos ale-
gre, mentres lo sol s' extenia per las afraus, lo
cel somreya y 'ls aucellets cantavan, volava més
que corria camins enllá montant las serras y
atravessant las sotaladas, barrinant en son cap
una noya grasseta y rodanxona, de dolç parlar
y escayent vestir, aixerida com un pèsol y lleu-
gera com una perdiuheta.

Al cap de dugas horas bèn bonas, al traspas-
sar una carena va ovirar á l' altra bandada una
casa ajessada en mitj de grans conreus y que
segons las senyas que 'l seu pare li havia donat
no podía ser altra que á can Ruvials. Com més s'
hi acostava, ho fes lo cansament ú ho fes altra
cosa, lo cert es que 'l cor li feya uns sotrachs
com si volgués estabellarli 'l pit.

Dessota la casa, al peu de un faig, una no-
yassa com un S. Pau, boy arremangada fins á
genoll s' escatava 'ls peus més negres que la sut-
je, en un regaronet d' aygua que sortia de la font.
Per tornar lo Dèu vos quart, va fer com un udol
de llop molt estrany y després de abaixarse una
mica las faldillas va girá 'l cap donant una mi-
rada farrenya y ensenyant dessota la barba un
goll gros com un carbassó.

Tot pensant y dihent de baix en baix:—llamp
de neu, quina porquera tenen més feréstega—'n
Peret va arribar á l' era. Varen sortir á rébrel

LA EPIDEMIA TOCINERA.

Los tocinos diu que tenen una malaltia extranya...
¡Jo crech que perque no 'ls matin han trobat aquesta manya!

un escamot de gossos tan mal carats y rabiosos, que á no portar un bon bastó de freixa de segur que 'l hagueren espallofat y esbocinat com carn de fer butifarras.

Darrera 'ls gossos va eixir una dona garrella, cara bruta y escabellada, ab un plat de trumfos á una má y un guimbarro de pá á l'altra y també com la porquera traginava dessota la barra de baix una reira de dell de gollás com la embosta.

—¿Es aquí á can Ruvials?—va preguntá 'l Peretj mit esferehit.

—Bè n' ho diuhen—respongué la dona ab veu enragullada y la boca plena.

—Es que jo soch l' hereu Puigagut, que 'l pare 'm fa venir per veure si teniu un parell de bous per vendre.

—¡Ah! ¡ah! ¡ah! ja, y qué tal ¿cóm ho passéu per allí, estéu tots bons? entra, home, entra, que farás pá y trago.

—Per ara tots aném tirant, gracias á Dèu y... ¿qué no hi fora l' amo?

—No, ha marxat de bon demati y no crech que torni fins 'l vespre. ¡Ja se sab! los diumenjes gayre bè sempre 'ns quedém jo y la noya solas.

—¿Es á dir que també hi teniu la noya?

—Sí, bè hi es—¿qué no l' has vista á la font?

En Peret va mudar de color, lo bosí de pá que tenia á la má l' hi va caure, va obrir la boca y no va respondre. No hi havia dupte, la pubilla de can Ruvials, era aquella fantasma que semblava una porquera de las més rancias y xarxonas que havia vist á la font rentantse 'ls peus. La sèva mare anava dihent engolintse las patatas com una tramuja:

—¡Oh! qui la pugui haber se 'n podrá tenir

FILOSOFÍAS DE CARRER.

—Sinó que aixó es una carga que 'l diable que la soporti, ara ab molt gust li diria: «Pubilla. ¿vol que li porti?»

per molt ditxós; bona noya, treballadora, que no está per balladas ni festeigs y que si de guapesa, com aquell qui diu, no 'n tèn massa, lo que es per fer feynassas tèn un garrot de brassos com un home.

En Peret, al cap de un rato, trist, burinejant y decandit, tornava altra vegada á creuhá aquelles montanyas. ¡Quin camí va trobar més llarch may ni may s' acabava! Anant tot reya, 'l sol, los aucells, las torrenteras; venint tot plora, 'l sol li escalda la esquena, está amarat de suhor, de cap á peus, tèn una fam que l' aixeca y per acabarho de adobar los gaigs l' esbalotan com si vejessin la guilla y las cigalas canta que canta per aquellas soleyas, acabantli d' encendre las sanchs.

Quan á mitja tarde va arribar á casa, en Peret feya llástima, tenia una cara com si sortís de una llarga malaltia, y la camisa se li podia escorrer de tan molla. Després de atiparse bè, en Jordi li deya á solas, en la cuyna:

—¿Y donchs còm t' ha anat? sembla que no te han fet gayres bons tractes, estás molt motxo, esplicat, home, ¿que no l' has vista?

—Massa que l' he vista—va respondre 'n Peret guaytantse una olleta que hi havia á la vora del foch—porta un goll més gros que aquell tupí y es més encantada que un' óliva.

—¡Ay jo 't foll! Mentres siga bona minyona y treballadora ¿qué hi fa que dugui un goll com una esquella? la guapesa no dona pá.

—Bè, tot lo que vulgueu, empró ab aquella mena de lley de faram, no vull casarmhi, fora.

—No t' hi casis, home, no t' hi casis, pero no 'm vinguis may més ab xeringas de que 't cerqui dona; si 'n vols, búscatela, vetho aquí.

Aquella nit ¡quina nit més trista! mentres lo hereu Puigagut somiava que una remada de bruixas golludas se l' enduyan á l' infern, 'n Jordi deya á la seva dona:

—¡Malvinatje 'l goll y tot! ¡M' ha sortit lo tret per la culata!

QUÍM ARTÍGAYRE.

LO TROVADOR.

NOCTURNO.

I.

Es de nit: la blanca lluna
ab raigs de llum argentada
il·lumina la campinya
projectant ombres fantásticas.

Destacantse magestuós
sobre 'l cel de llum diáfana,
s' ovira llunyá 'l castell
feudal del compte Peralta,
llepant de son mur negrós
los peus, riuhet d' aygua mansa
que mormola dolsament
en llit d' arena gronxantse.

Tot respira pau; no s' ou
cap remor. Tant sols dels arbres
lo dols sospir de las fullas
se percibeix, al besarlas
lo ventijol de la nit
ab sa frescor pura y plácida.

Dintre lo negrós castell
tambè tot es pau y calma;
turbant sols eixa quietut
lo cruixir de las petjadas

que acompassadas ressonan,
del guerrer qu' al mur don' guardia.

II.

Pèl fons d' un torsat camí
tapissat d' herbas y matas,
montant un potro arabesch
de qui 'l pas va refrenantne,
un caballer embossat
envers lo castell cabalca.

Sens dupte per no ser vist,
ans d' arribar de 'n Peralta
al fort, baixa del caball
y 'l ferma al gros tronch d' un arbre.

Amparat per la foscó
per un canyamell lliscantne,
n' arriba sens fer remor
del castell á unas vint passas.

Llensa un planyivol sospir
sortit del bell fons de sa ánima,
fixa 'ls ulls á un finestral
qu' il·lumina 'l nocturn' astre,
's tira enrera l' embós,
y ab nervosa má, esgarrapa
las cordas d' un xich llaut
que penjat al pit portava;
y tras un preludi amarch
ab veu conmoguda canta:

«Tú, del mèu cor senyora
bella Peralta;

estel d' amor que guias
las mias plantas;
rosa d' abril flayrosa
que 'l cor embaumas;
la d' ulls brillants y negres
que 'l sol apagan;

¿per qué al qu' ¡ay! ayma foll,
y á tos peus canta,
que per tú fins daría
lo cos y l' ánima,
no dons encar que feble,
grata esperansa?»

Son cant para 'l trovador
y un sospir llensant al ayre,
batentli lo cor, n' espera
resposta á sa serenata.

Al finestral del castell
d' hont ell los ulls no n' aparta,
als pállits raigs de la lluna
veu'hi moure un' ombra blanca.

Trémol, foll per la emoció
que la veu li glassa, exclama:

—¡Oh bella senyora mia!
¡Oh candorosa Peralta!

¡Gracias 't donch, perque al fi
de mi t' has apiadada!—

Y postrantse de genolls,
de sos ulls brolla una llágrima.

—Trovadó, 'l bon trovadó—
del finestral l' ombra blanca

li diu,—sápigas que jo,
no 'n so la bella Peralta;

pero ella, ma senyora,
que dintre está d' eixa cambra,

m' ha encomandat que 'us digués,
vos suplica ab tota l' ánima,

—y espera així ho cumpliréu
per ser ella qui ho demana,—

paréu vostre amorós cant
puig li féu molta... «migranya»!

ALFONS ADAM.

CATALUNYA PINTORESCA. (*Dibuix de Nicanor Vazquez.*)

ALREDEDORS DE BARCELONA.

LLIBRES.

NO HURTAR, per M. Martínez Barrionuevo.—Lo nom del distingit autor de *La generala y Señores de Saldivar* es una garantia de la bondat d'aquesta nova novela, la séptima de la colecció titulada *El Decálogo*, que ab tan èxit se vè publicant.

En *No hurtar* lo simpàtich escriptor malagueño, sense forsar la fantasia ni acudir á inverosimilituts espelusnants, trassa un quadro hermosíssim, plé d'encant y poesia, salpicat de descripcions minuciosas y d'un relléu admirable.

Independentment de la acció de la novela, 'l senyor Barrionuevo fá una deliciosa pintura del *Albaicin* de Granada, portant al lector de la má per aquells intrincats y maravellosos carreróns, pléns de recorts que marejan lo cervell y de detalls que enlluhernan la vista. Granada palpita y viu en aquella vigorosa pinzellada, rica de tons y dotada de tots los matissos.

En aquesta novela, 'l senyor Barrionuevo ha demostrat una vegada més que no sòls es un escriptor elegant y castís, sinó un hábil colorista que pinta ab tochs segurs y reals, copiant ab fidelitat pasmosa 'ls paysatjes més hermosos y 'ls bustos més espirituals de la divina Andalucía.

L'ESCA DEL PECAT, novela catalana, per M. Figuerola Aldrofeu.—Rendint tribut á la moda actual, lo senyor Figuerola ha escrit una novela realista en tota la extensió de la paraula.

L' *esca del pecat* es un calavera de la pitjor especie, que comensa sent un tronera, se converteix en criminal y acaba en suicida. Baix aquest punt de vista, l' obra es altament moral: presentar lo vici despullat per ferlo odiós, es un propòsit noble y digne de elogi.

No es l' obra del Sr. Figuerola una novela d'análisis, ahont las passions s' examinan com qui diu ab lo microscopi y 'l cor se desfá fibra á fibra. Al primer cop de vista 's traslluheix que 'l propòsit del autor ha sigut escriure una narració viva, nerviosa, á grans rasgos... Res de miniaturas; manchas de color y cops vibrants. Aixís los contrastes resultan més marcats y 'ls eictes son més intensos.

A judicar per L' *esca del pecat*, se 'ns figura que si 'l Sr. Figuerola aprofita las bonas condicions que per aquest género de literatura reuneix, pot arribar á produhir obras acabadas.

RATA SABIA.

.....Y 'M DIUHEN TONTO.

Tinch dos nenas que m' estiman y no sè quina escullir, puig cap d' ellas per sí sola tè tot lo que 'm convé á mi.

L' una es ròssa y bastant faba; de un caràcter fret y trist; pero en cambi tè una gracia; disposa de un dot bonich.

L' altre es una moreneta més viva que l' argent viu y ab un ull que 's pert de vista; mes no tè un maravedís.

De agradarme ja m' agradan tant, que m' atreveixo á dir que ab las dos me casaria

si 'm donavan lo permís; pero com que la bigamia es penada com un crim, no poden imaginarse los grans apuros que tinch.

Si 'm caso ab la moreneta la miseria viurá ab mi, y si 'm caso ab la qu' es ròssa no hi viuré del tot felis.

¡Oh senyor de las alturas!
¡Oh consol dels afligits!
feume concebí una idea que 'm tregui d' eix compromís.

¡Oh ditxa, ja l' he trobada
¡sí, senyors, per fi la tinch!
prench á l' una per criada y 'm caso ab la dels pistrinchs.

MAGINET PETIT.

PRINCIPAL.

Continúa la eminent Eleonora Duse la sèva marxa triunfal, cullint cada dia nous llores y rebent més estrepitosas ovacions.

La representació de *Frou-Frou* ha sigut un èxit complert, una verdadera interpretació mestra. Ningú com la Duse ha brodat aquell difícil paper; dona lleugera y versàtil en los primers actes, ánima ferida en las derrerias de l' obra.

A pesar d' estar ja anunciada la sèva despedida, la gran artista ha tingut la amabilitat de quedarse alguns dias més, pera donar tres ó quatre funcions, sobre las anunciadas.

Es una condescendencia que 'l públich li pagarà ab aplausos.

ROMEIA.

Per ara res de nou. L' estreno de *Lo castell y la masia* anunciat per dimars, va deixarse per ahir dijous. A l' hora que escribim aquestas ratllas no sabem si l' estreno s' ha verificat ó no. De tots modos, en lo número pròxim, creyém poderne dir alguna cosa.

TÍVOLI.

La companyia Cereceda ha passat al *Nou Retiro*, deixant la plassa á un' altra troupe de sarsuela castellana que promet varias novedats y la reproducció de las obras més celebradas, inaugurantse las funcions demá, dissapte.

Lo dia del benefici del Sr. Morón va estrenarse lo juguet cómich lirich *Juye que te piya er toro!* ab èxit desgraciat. Ab tot, los autors Srs. Cotó, de la música, y Ayné y Guasch, de la lletra, van presentarse en escena.

NOVEDATS.

Per demá estava anunciada la obertura d' aquest teatro, si bè tenint en compte l' estat de las obras que s' hi realisan, creyém se deixarà per dintre d' alguns dias.

CATALUNYA.

En l' última crónica, vam deixarnos en lo tinter lo nou sainete, derrerament estrenat, *¡Amén!*

MODAS NOVAS: CINTAS AL CLATELL.

Gracias á aquesta invenció,
qualsevol marit prudent,
per gent y empentas que hi haja,
guarda á n' ella fàcilment.

Aixis mateix las senyoras
quan surten á passejá,
acompanyan als seus nens
sense havé'ls de dar la má.

ó el ilustre enfermo, del xispejant escriptor de la còrt Sr. Luceño.

Plé de xistes y de situacions cómicas y escrit en prosa fàcil y galana, *El ilustre enfermo* resulta un graciós quadro de costúms políticas madrilenyas, copiat del natural ab una fidelitat casi fotogràfica.

Mereixen elogi 'ls actors que representan ¡Amén! per la acertada execució que li donan, y 'l pintor per la hermosa decoració que s' exhibeix en aquest sainete.

Y ara passém á un' altra cosa.

Concierto europeo es una obreta que fa com aquellas donas que á més de ser guapas son simpáticas; pues se pot molt bè tenir una circumstancia y no possehir l' altra.

La producció dels Srs. Sánchez Seña y Arenas ho tè tot: es bonica en la forma y enclou en lo fondo un pensament simpátich, progressista, grandíós.

Representadas pèl metall, las nacions del Nort retan á un concurs musical á las nacions del Sur, partidarias de la corda. La rassa llatina accepta 'l desafió, y animada pèl geni del progrés y pèl esperit democrátich, vens als colossos de la forsa, demostrant que las generosas ideas modernas valen y poden més que 'l metall del absolutisme.

Desarrollant aquest hermós pensament, los autors combinan una pila d' escenas sumament ingeniosas, amanidas ab verdader derrotxe de sal, pero sal legitima y de bona classe.

Hi ha ocurrencias de punta, d' aquellas que penetran fondo y fan sanch: n' hi ha altras que no més fan pessigollas y excitan la rialla. *Espanya*, per boca de la Sra. Alverá, diu una frasse plena de veritat é ironia, que bastaria per sí sola per salvar l' obra, si l' obra no tingués res més.

La música está recomenada dihent que es del mestre Caballero. L' autor de *La Marsellesa* y *Los Sobrinos del capitán Grant* se mantè en *Concierto europeo* á l' altura ahont los seus mérits

l' han colocat. Especialment la pessa pera instruments de corda—que simbolisa la veu de la rassa llatina—es inspiradíssima y sumament original. Per cert que 'l dia del estreno, l' orquesta dirigida pèl mestre Modest Ferrer, va executarla d' una manera admirable.

Lo Sr. Sánchez Seña, que casualment se troba á Barcelona, tingué que presentarse en escena deu ó dotze vegadas, pera acallar las aclamacions del públich que omplia 'l teatro.

En general, la execució bona. No citarém noms perque 'ls hauriam de citar tots. La empresa ha sigut rumbosa en lo vestuari, qu' es nou y elegant: en l' últim quadro 's presenta una decoració de molt efecte, encara que senzilla.

En suma: *Concierto europeo* será la pessa de la temporada; per molts nits tenim concert en lo teatro de Catalunya.

NOU RETIRO.—GAYARRE.

La campanya d' ópera s' ha acabat. Desde 'l dia hu hi treballa, com ja avants hem dit, la companyia de sarsuela del Sr. Cereceda, representant las més aplaudidas obras del seu repertori.

CIRCO EQUESTRE.

L' héroe de las Guillerias y donya Joana de Torrellas continúan fent de las sévas.

Lo qual vol dir, com ja entenen los esquilats de clatell, que *D. Juan de Serrallonga* no s' ha mogut del cartell.

N. N. N.

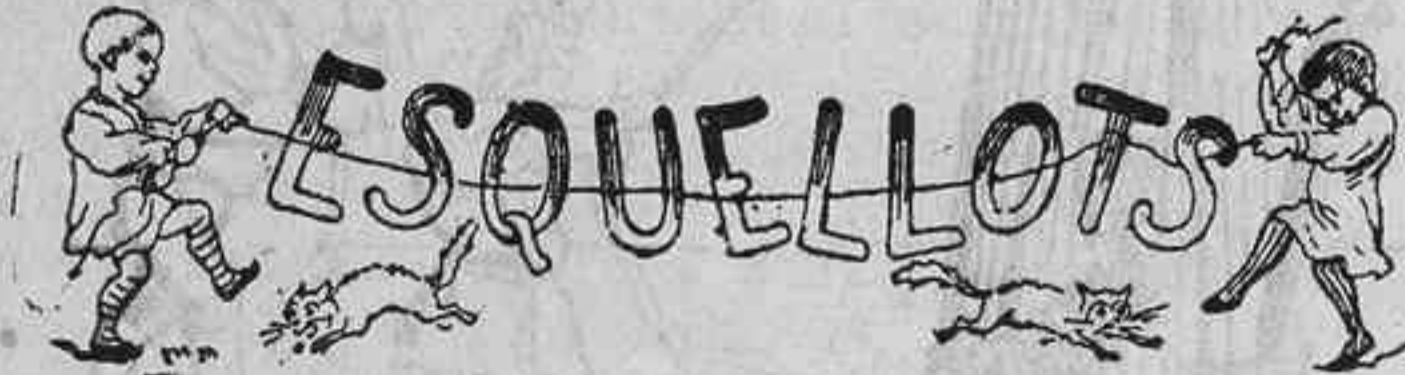
UN CONSELL.

Sapigut qu' en los tossinos hi reyna gran malaltia, tant, que qui 'n menja, s' exposa á encomanars' la triquina,

tot gracias al poch cuidado
del ram de mostasseria,
vaig á darlos un consell
molt útil pèl que 'ls convinga.

En primer lloch, que no 'n tastin
de crú, ni per cuyt que siga:
y per últim, lo qui anyori
butifarras ó salsitxas,
que menji, sens cap reparo,
y á tot pasto, llangonissa
de Vich, ó bè de allà hont vulgan
sense pó á cap malaltia,
puig enguany, per ara, 'ls burros
están més sans que cap bisbe.

F. DE A. T. Y S.

Los empleats de la Casa gran han regalat una
vara al arcalde Sr. Coll y Pujol.

Es molt trist que tot un arcalde de una ciutat
tan gran com Barcelona, haja de dir:

—Dech la vara als empleats.

L' altre dia vaig celebrar una *interview* ab un
empleadet de poch sou, perque m' espliqués còm
s' havia fet la cosa.

—¿Vá naixer l' idea de vostés mateixos?—vaig
preguntarli.

—Veurá, per lo que á mi respecta, com que
tinch un sou tan escás, no m' acostuman á naixer
ideas de aqueixa ni de cap altra mena.

—¿Y donchs com vá ser que tots los empleats

ADMIRADORS DE 'N SARASATE.

—¿Qué te 'n sembla d' aquest home?
¡Aixó fa trasportá 'l cell!
—No havia vist en ma vida
un artista... de tant pèl.

tinguessen lo mateix pensament de dedicar al
regalo 'l sou de un dia?

—Ignoro si tots los empleats ván tenir ó no
aqueix pensament; lo que si li diré es que á to-
tas las oficinas de la casa hi havia un volant de
la secretaria...

—¿Dihent qu' era precis afliuxar la mosca?

—Nó, al contrari: consignant que la suscripció
era voluntaria.

—¿Y donchs?

—Pero hi havia també una llista de tots los
empleats ab una nota del sou diari que disfru-
tan... y com que 'l tenir ó deixar de tenir lo cà-
rrech es també voluntari dels peixos grossos,
veliaquí que tothom vá donar, si no ab gust, fent
bona cara, la llesca, per no perdre 'l pá.

¿No 'ls sembla que aquests regalos dels em-
pleats als seus superiors haurian de suprimirse,
fins pèl bon concepte públich?

Si algùn dia l' arcalde ha d' esgrimir contra
un empleat qualsevol la vara mateixa que aquest
li haja regalat, ¿ab quina cara podrá ferho?

Vaja, que 'm sembla que 'l millor regalo que
poden fer los empleats á un seu superior, será
sempre l' empenyo de cumplir los seus debers ab
la major exactitut.

Lo diumenje un guardia-municipal vá dispa-
rarse de las camas contra un noy, davant del
teatro Romea.

Si arriba á portar ferraduras, ab aquella còssa
prou lo reventa.

Recomaném al Sr. Coll y Pujol que trasladi á
aquell municipal tan guit al cos de caballeria.

No en calitat de plassa montada, sino en cali-
tat de montura.

L' Ajuntament de Madrit ha gastat no més qu'
en quinina un milió y cent mil rals redóns.

La *quinina* s' emplea contra las febres inter-
mitents.

Pero quan l' usan los ajuntaments en aquestas
proporcions, solen aumentar la *febre de la in-
moralitat*.

Llegeixo en un periódich senmanal, titulat *El
Progresista*:

«Mil duros ó la compra de una venera.»

«Bajo este titulo un profesor de música corre-
ligionario nuestro, está escribiendo un *zapateado*
que por su originalidad y sencillez ha de llamar
la atención de los aficionados, pues está escrito
todo él en llave de *Sol*.

»El autor dedica dicha composición al conce-
jal Sr. Farnés.»

Estém ansiosos de veure ballar aquest *zapa-
teado*.

No mes que per una cosa.

Per veure quin será 'l ballador que li cayga la
venera, y quin l' altre ballador que al sacsejarse
se li desprengan los mil duros de la butxaca.

Sembla que l' estreno de aquesta pessa musi-
cal-ballable tindrà efecte en una torre de Coll-
blanch.

Segòns veig en l' últim número de *El Eco d'
Euterpe*, fá temps qu' existeixen diferencias en-
tre la primera societat coral fundada per Clavé
y la familia del immortal músich poeta, diferen-
cias de tal indole, que han donat lloch á que en

¡FORSOSAMENT!

Ja que las empresas fixan uns cartells tan colossals, per llegi'ls hem de valernos de certs medis especials.

Lo concert del vuit de setembre sigüés de tot punt impossible executar cap pessa del autor de *Los nèts dels Almogàvers*.

Es molt sensible que qüestions que creyém més bè que de interès, de amor propi, dongan per resultat l' exclusió forsova de la música de Clavé dels populars concerts d' Euterpe.

No podém inmiscuirnos en qüestions de indole particular; pero consti que á portar nosaltres lo nom de Clavé, no hi hauria esfors de que no fossem capassos, ni sacrifici que no fessem pera perpetuar las tradicions inauguradas pèl popular cantor de Catalunya.

Y fins considerariám un agravi á la sèva memoria 'l que 'ls sèus cants deixessen de figurar en los programas de la primera societat coral.

Per avuy no dihém res més.

Un periódich aficionat als brincos, salta desde 'l Parch al Escorxador y pregunta:

—«¿Es cert que desde 'l dia primer fins al 25 de setembre s' han recaudat 15,000 pessetas menos per drets sobre las carns, qu' en igual periodo del any passat?»

Aixó serà degut, sens dupte, á que Barcelona ja no rosega fá temps la carn sino 'ls ossos.

¿De qui es la catedral?

¿De Barcelona? ¿Del cabildo? ¿De qui?

No s' hi trenquin més lo cap: la catedral es de D. Jaume. Ignoro si la tindrà consignada en deguda forma en lo registre de la propietat; pero de totas maneres, que la tè per sèva ho demostra un anunci, que fá pochs dias publicava en lo *Butletí oficial eclesiástich*, y que comensava aixís:

«Acordado por Nos que el día 20 de octubre próximo se reuna en *Nuestra Santa Iglesia Catedral* el Sinodo Diocesano, etc. etc.»

Ja ho veuhem: *Nuestra Santa Iglesia Catedral*, y 'l *Nuestra* ab lletra mayúscula.

Ara sols falta saber qui li ha dada.

Aquell manifest del Cansalader Simón de Sant Andrés de Palomar, de que 'ns ocupavam en un dels passats números ha donat lloch á una contestació suscrita per un tal Simón de l' Ombra, que n' hi ha també per sucarhi pá torrat.

La contestació indicada comensa aixís:

«Caricimo amijo damuestras mantecas (a) entregorduras entindrecidos consus bienendresadas lletras todoslos botigueros i botifarreros de Santander de Palomar nos emos esutiasmados i queremos hir juantos al gobierno insivil por que faga alsada que oste pida an su Mani-Fiesto

»Cuamprendemos como suaria oste la canalsada alacer los trabacos desgrivir i cuan descansado abra estado encabado desgrivirla que lo menos desdel cayo fins ála cola sabra enganchado cuarenta begadas»

* *

Tota la contestació de 'n Simón de l' Ombra está escrita pèl mateix istil, y ab gust la transcriuriám tota si tinguessém espay per ferho y no temessim una cosa.

O siga: que tanta cansalada y tant llart acabessin per embafar als nostres estimats lectors.

Alerta 'ls que manejan diners, que tornan á circular en gran profussió duros falsos de cristall, molt difícils de distingirlos dels bons.

Aquest dia 'm deya un botiguer:

—Dos cops m' han enganyat; pero no hi tornarán més.

—¿Y aixó, cóm s' ho arregla?

—Molt senzillament, dels dos duros de cristall que van donarme, un cop nets, vaig ferme'n fer unas ulleras, y aqueixas ulleras me serveixen per veure 'ls altres que pugan venir.

Lo *Diari de Barcelona*, sempre tan amich de l' opinió pública.

Tractava l' altre dia de la mala alimentació que acostuman á donar al pobre soldat espanyol, y deya:

«De eso que llaman la opinión pública nada esperamos.»

Vaja, que bèn garbellat, no será tan poch lo que n' esperi.

Me sembla que quan menos bè deurá esperarne algunas suscripcionetas.

Pero ja se sab: en aquest mon qui las guanya fent bona cara, qui las conquista fent morros.

Lo *Brusi* es un diari de aquells que no riuhen may.

Lo Saló del consistori nou ahont celebra sas sessions l' actual Ajuntament, ab las reformas que 's tenen projectadas diu que quedará tant bè.

Hi haurá un parell de tribunas, una per la premsa y un' altra pèl públich.

A propòsit de aquest projecte 'm deya un periodista amich:

—¿No valdria més que al tal Saló, en lloch de un parell de tribunas li construhissen un parell d' orelles?

—¿Un parell d' orelles?

—Sí, home, ¿no sabs que sempre ha sigut tant sòrt?

ENVENENAMENT AB PREMEDITACIÓ.

—¿Veus aquest puro que fumo?
Me l' ha regalat la tía.
—Que li has fet alguna cosa que 't fa aquesta picardia?

Diu la *Renaixensa*:

«Desde que s' obri la matricula en eixa Universita, los joves que volen dedicarse á la carrera d' enginyers industrials no han pogut adquirir noticias exactas de las assignaturas que deuhén cursar pera la preparació.»

Es lo que dirá 'l ministre de Foment:—¿No pretenen estudiar per enginyers? Donchs que comensin per *enginyarse*.

¿Y encare dirán que no hi ha aficionats á la carrera eclesiástical!

Pera las trenta becas novas que ha concedit enguany lo bisbe al Seminari Conciliar, s' han presentat cent y un aspirants á sollicitarlas.

Més de tres per cada beca.

Aixis com hi ha qui de cada capellá 'n faria dos, ara 's troba D. Jaume ab que de cada tres aspirants á serho, haurá de ferne un.

La senmana passada hi hagué una gran alarma, produhida per la gran fumera qu' eixia de un edifici del carrer de Ferlandina.

Eran molts los que donavan per segura l' existencia de un incendi.

Y averiguada la cosa, resultá que 'l fum procedia del taller del Sr. Comas, ahont s' estava procedint á la fundició de l' estatua de 'n Sagasta.

Un conservador deya:

—¿Ditxós Sagasta! ¿Fins quan li fan l' estatua demostra ser un home que *tè molts fums!*

Ha mort á l' Habana 'l compositor y pianista Espadero, qu' era una verdadera notabilitat, admirada en diversas ocasions per Gotschalk, per Thalberg y per Listz, de tots los quals conservava testimonis evidents de la consideració que li tenian.

Espadero hauria sigut conegut de tot lo mon á haver nascut en lo continent.

Fill de Cuba, allá feu vida y mort, gracias al horror que li causava la sola idea d' embarcarse.

Per haver nascut en una isla hagué de viure sempre aïslat.

* * *

Era Espadero un home raro com tots los artistas de mèrit.

Tenia pèls gats un gran carinyo, tant que no 'n criava menos de una dotzena, cuydantlos ab paternal sollicitut, fins al extrém que si una de aquellas bestiolas li queya malalta l' assistia y la vetllava.

Deya que 'ls gats eran més fidels que molts de las personas en las quals havia depositat la seva confiansa. Y quan algú l' incitava á anarsen pèl mon á fer coneixer lo seu mèrit, deya per dissimular la pòr que 'l mar li feya:

—No, no... de cap manera: ves qui cuydaria 'ls meus gatets.

Ara vajan á averiguar per quina causa 'ls artistas genials han de ser tan extravagants.

Deya una senyora de sa casa:

—¿Creurán que desde que observo tant á la criada, s' absté de robar-me?

—Ho crech molt bè; pero aixó es un abús.

—¿Un abús?

—Sí, senyora: *un abús de desconfiansa.*

ANUNCIS

LOPEZ - EDITOR
RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA
LIBRERÍA ESPANYOLA.

CUENTOS
DEL AVI

ACABA DE PUBLICARSE

EL DECÁLOGO

NO HURTAR

Novela española por
MARTINEZ BARRIONUEVO

Ptas. 1'50.

¡¡GRAN ÉXIT!!

L' ESCA DEL PECAT

PER

M. FIGUEROLA ALDRUFEU

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

Edmundo de Amicis

COMBATES Y AVENTURAS

Version española de

ANTONIO SANCHEZ PEREZ

Un tomo en 8.º de 590 páginas,
Ptas. 4.

EL DENGUE

MANUAL DEL JUEGO

DEL

TRESILLO

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

TOMO 68

de la

BIBLIOTECA DEMI-MONDE

VIAJE REDONDO

Ptas. 1.

PRINCIPIOS DE POLÍTICA, por B. Constant. Tomo 51 de la B.ª Filosófica. Ptas. 0'50

AIRES ESPAÑOLES, por Salvador Rueda. Ptas. 1

LEY DE SUFRAGIO UNIVERSAL

Ptas. 1'50.

EL TIBURON

Años 1863 á 1873
Precio 1 real cada TIBURON.

LO XANGUET

Anys 1865 á 1873
Preu 1 ral cada XANGUET.

XAVIER DE MONTEPIN

HISTORIA DE UN AMOR

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

AVÍS INTERESSANT

Está en preparació L' ALMANACH

DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERA 1891

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls torgan rebaixa.

XARADA.

La primera es per pescar,
la segona es aliment,
y la tercera girada
es lo millor element,
y es una noya com cal
de la xarada 'l Total.

E. S. y A.

ENDAVINALLA.

De tresors soch guardadora
y d'hermosuras també;
molts cops m' está confiada
la custodia dels diners.

Forma 'l mèu cap una lletra
no tinch peus, però tinch dents
que mossegan y no menjan,
veyan si m' endevineu.

A. PALLEJÁ.

TRENCA CLOSCAS.

D. GIL VERANO.

HOSPITALET.

Combinar aquestas lletres que dongin
per resultat lo nom de una població de
Catalunya.

K. MISSOLA.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal:
consonant.—Segona: efecte contundent.
—Tercera: planta filamentosa.—Quarta:
capital europea.—Quinta: utensili de con-
fiter.—Sexta: sustancia dolça.—Séptima:
consonant.

DURÁN Y SUBIELA

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.—Carrer de Barcel-
lona.
- 5 6 9 2 7 2 8 10 4.—Establiment de
banys de Barcelona.
- 3 6 8 7 4 5 2 4.—Nom de dona.
- 7 6 7 2 9 2 4.—" " "
- 6 3 4 5 2 8.—" d' home.
- 7 4 9 1 8.—Un actor.
- 4 10 2 4.—Part del mon.
- 10 2 10.—Un número.
- 9 4.—Nota musical.
- 5 —Consonant.
- 10 2.—Nota musical.
- 5 8 10.—Un número.
- 1 2 7 8.—Un actor.
- 4 5 6 9 4.—Nom de dona.
- 6 10 7 4 3 4.—Lo que hi ha en
una casa.
- 10 4 9 2 5 4 10.—Lo que donan en
alguns teatros.
- 4 5 6 3 4 2 5 4.—Nom de dona.

J. ALAMALIV.

INTRÍNGULIS.

Buscar una paraula que anantli trayent una lletra del
darrera, dongui 'ls següents resultats: 1.ª Mida catalana
—2.ª moneda antiga.—3.ª eyna.—4.ª quan un cau se 'n
fa.—5.ª part del cos humá.—6.ª consonant.

MAYET.

GEROGLIFICH.

Lo

Rey de espasas

K 6 EMPR

EVA

EECRIT

E. TRILLÓ Y PÓTUL.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.

DONDE LAS DAN...

PRIETO

L' home pot dir y ab rahó:
—Si ellas se 'm posan lo mèu,
á veure ¿per quin motiu
no puch jo posarme 'l seu?